

Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego
Filologia polska
- specjalizacja nauczycielska
- specjalizacja glottodydaktyczna

REGULAMIN ZAWODOWYCH PRAKTYK STUDENCKICH

Praktyki są prowadzone zgodnie z zasadami zawartymi w:

- Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela;
- Rozporządzeniu Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Załącznik do obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lipca 2020r. - Dz. U. 2020; poz. 1289);
- Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2018; poz. 1668, z późn. zm.).

A. PRAKTYKI W ZAKRESIE PRZYGOTOWANIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEGO

1. Praktyki w wymiarze 40 godzin odbywają się w szkołach podstawowych lub innych placówkach oświatowych (placówki publiczne lub niepubliczne). Poświęcone są pracy opiekuńczo-wychowawczej, zarządzaniu grupą, diagnozowaniu indywidualnych potrzeb uczniów oraz konfrontowaniu nabytej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z praktyką pedagogiczną.
2. Praktyki mają na celu wykorzystanie zdobytej wiedzy i umiejętności podczas samodzielnej realizacji wyznaczonych przez opiekuna praktyk zadań, pogłębienie refleksji psychologiczno-pedagogicznej na temat wyzwań wychowawczych i dydaktycznych w szkole, a także doskonalenie umiejętności dokumentowania i ewaluacji własnej pracy.
3. W trakcie praktyk kształtowane są kompetencje opiekuńczo-wychowawcze studentów. Studenci:
 - o zapoznają się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której odbywają praktyki; poznają najważniejsze zadania opiekuńczo-wychowawcze oraz sposób funkcjonowania i organizacji pracy, w tym zapoznają się z prowadzoną dokumentacją;
 - o obserwują aktywność grup uczniów, interakcje między dorosłymi i dziećmi oraz wzajemne relacje między uczniami; obserwują proces komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach, czynności podejmowane przez opiekuna oraz sposób prowadzenia przez niego zajęć, a także dynamikę grupy;
 - o współpracują z opiekunem praktyk w zakresie sprawowania opieki nad grupą, podejmowania działań wychowawczych, prowadzenia zorganizowanych zajęć wychowawczych, w tym działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami;
 - o pełnią rolę opiekuna-wychowawcy;

- analizują i interpretują zaobserwowane (doświadczane) zdarzenia pedagogiczne, czemu służą m.in. prowadzenie dokumentacji praktyk oraz konsultacje z opiekunem praktyk.
4. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (według Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela).

Po ukończeniu praktyk psychologiczno-pedagogicznych:

Absolwent zna i rozumie:

- B.3.W1. zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają;
- B.3.W2. organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego;
- B.3.W3. zasady zapewnienia bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.

Absolwent potrafi:

- B.3.U1. wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze;
- B.3.U2. wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów;
- B.3.U3. wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas;
- B.3.U4. wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów, na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;
- B.3.U5. zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;
- B.3.U6. analizować, przy pomocy opiekuna praktyk i nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.

Absolwent jest gotów do:

- B.3.K1. skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy.

5. Typ zajęć:

- zajęcia opiekuńczo-wychowawcze (np. w świetlicy);
- lekcje wychowawcze;
- uczestnictwo w życiu szkoły (rada pedagogiczna, zebranie z rodzicami, wycieczka szkolna, dyżury międzylekcyjne itp.).

6. Po ukończeniu praktyk student ma obowiązek dostarczyć do wydziałowego opiekuna praktyk dokumentację potwierdzającą ich odbycie:

- zaświadczenie o odbyciu praktyk psychologiczno-pedagogicznych w wymiarze 40 godzin (opatrzone pieczęcią szkoły, podpisane przez opiekuna praktyk/przedstawiciela szkoły – dyrektora/wicedyrektora) (załącznik nr 1);

- portfolio dokumentujące przebieg praktyk (np. arkusze obserwacyjne wraz z materiałami pomocniczymi do każdego obserwowanego lub realizowanego aspektu opiekuńczo-wychowawczego, analizę zdarzenia krytycznego; samodzielne zaprojektowane scenariusze zajęć; przygotowane studium przypadku ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych);
 - arkusz ewaluacji praktyk psychologiczno-pedagogicznych (załącznik nr 2).
7. Ocena praktyk psychologiczno-pedagogicznych dokonywana jest na podstawie dokumentacji dostarczonej przez studenta oraz omówienia jej z wydziałowym opiekunem praktyk.

B. PRAKTYKI ZAWODOWE W ZAKRESIE PRZYGOTOWANIA DYDAKTYCZNEGO

1. Praktyki odbywają się w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych (placówki publiczne lub niepubliczne) w wymiarze:
- szkoła podstawowa: 120 godzin lekcyjnych (95 godzin hospitacji i 25 lekcji przeprowadzonych samodzielnie);
 - szkoła ponadpodstawowa: 150 godzin lekcyjnych (100 godzin hospitacji i 50 lekcji przeprowadzonych samodzielnie).

Praktyki zawodowe w szkole podstawowej, w tym praktyki psychologiczno-pedagogiczne, odbywają się w czasie studiów pierwszego stopnia, natomiast praktyki w szkole ponadpodstawowej realizowane są na poziomie studiów drugiego stopnia.

2. Praktyki mają na celu gromadzenie przez studentów doświadczeń związanych z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej (metodyki nauczania języka polskiego) z praktyką pedagogiczną.
3. W czasie praktyk kształtowane są kompetencje dydaktyczne studentów. Studenci:
- a) zapoznają się ze specyfiką szkoły: poznają najważniejsze zadania dydaktyczne, sposób funkcjonowania, organizację pracy, zapoznają się z prowadzoną dokumentacją;
 - b) obserwują:
 - czynności podejmowane przez opiekuna praktyk w czasie prowadzonych przez niego lekcji oraz aktywność uczniów;
 - tok metodyczny lekcji, w tym stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz sposób wykorzystywania pomocy dydaktycznych;
 - sposoby aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów;
 - sposoby oceniania uczniów, sposoby zadawania i kontrolowania pracy domowej;
 - funkcjonowanie i aktywność w czasie zajęć poszczególnych uczniów (z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych);
 - działania podejmowane przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny;
 - c) współpracują z opiekunem praktyk w zakresie:

- planowania i przeprowadzania lekcji, organizowania pracy w grupach;
 - przygotowywania pomocy dydaktycznych, wykorzystywania środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej;
 - kontrolowania i oceniania uczniów;
 - podejmowania działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych;
 - organizowania przestrzeni klasy;
 - projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- d) pełnią rolę nauczyciela;
- e) analizują i interpretują nabyte w czasie praktyk doświadczenia pedagogiczne, m.in. poprzez:
- prowadzenie dokumentacji praktyk,
 - konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką nauczycielską,
 - konsultacje z wydziałowym opiekunem praktyk służące omówieniu obserwowanych i prowadzonych lekcji, a także omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów.
4. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (według Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela).

Po ukończeniu praktyk w zakresie przygotowania dydaktycznego:

Absolwent zna i rozumie:

- D.2/E.2.W1. zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty;
- D.2/E.2.W2. sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty;
- D.2/E.2.W3. rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.

Absolwent potrafi:

- D.2/E.2.U1. wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej;
- D.2/E.2.U2. zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych lekcji lub zajęć;
- D.2/E.2.U3. analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.

Absolwent jest gotów do:

- D.2/E.2.K1. skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.

5. W szkole student pełni rolę asystenta nauczyciela i powinien podporządkować się dyrekcji szkoły oraz opiekunowi praktyk.
6. Dyrektorzy szkół proszeni są o zapewnienie praktykantom właściwych warunków pracy, podobnych do tych, jakie mają rozpoczynający pracę nauczyciele.
7. W ramach praktyk studenci hospitują lekcje w różnych klasach i w miarę możliwości na różnych poziomach edukacji.
8. Studenci prowadzą lekcje samodzielnie po uprzednim przedstawieniu opiekunowi praktyk konspektu lekcji i uzyskaniu jego akceptacji.

Lekcje prowadzone samodzielnie:

- w szkole podstawowej – w miarę możliwości – połowa z zakresu kształcenia językowego, połowa z zakresu kształcenia literackiego i kulturowego;
 - w szkole ponadpodstawowej decyzję o tematyce prowadzonych lekcji podejmuje nauczyciel – opiekun praktyk.
9. W dzienniczku praktyk student zapisuje tematy hospitowanych i przeprowadzanych lekcji, notuje swoje uwagi, gromadzi konspekty.
 10. Opiekunowie praktyk proszeni są o stawianie studentom maksymalnych wymagań, zwłaszcza o dokładną kontrolę ich przygotowania do lekcji prowadzonych samodzielnie.
 11. Oceny praktyk studenckich dokonuje nauczyciel – opiekun praktyk w formie pisemnej, wnikliwej i jednoznacznej opinii na temat pracy studenta, podsumowanej stopniem w skali od 2 do 5 (w przypadku oceny celującej 5!), potwierdzonej pieczęcią szkoły.
 12. Nauczyciel – opiekun praktyk otrzymuje wynagrodzenie w wysokości ustalonej przez Rektora Uniwersytetu Warszawskiego.
 13. Terminy odbywania praktyk są określone w programach studiów I i II stopnia.
 14. Odbycie praktyk w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego oraz praktyk zawodowych w zakresie przygotowania dydaktycznego w szkole podstawowej i w szkole ponadpodstawowej jest warunkiem uzyskania uprawnień do nauczania języka polskiego we wszystkich typach szkół, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.
 15. Realizacja praktyki odnotowywana jest w suplemencie do dyplomu.

....., dnia

.....
Pieczęć firmy / Instytucji

ZAŚWIADCZENIE O ODBYCIU PRAKTYKI
w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego

Niniejszym zaświadcza się, że Pan/i/,
student/ka/ roku studiów Wydziału
..... Uniwersytetu Warszawskiego, kierunku
....., specjalności

.....
odbył/a/praktykę w
nazwa firmy / instytucji

w w terminie od do
miasto

w wymiarze godzin.

W czasie trwania praktyk student/ka/ zapoznał/a się z następującymi zagadnieniami:

-
-
-
-
-
-

Ogólna opinia o praktykancie:

.....
.....
.....

Ogólna ocena praktyki:

.....
pieczęć i podpis osoby reprezentującej firmę / instytucję

**ARKUSZ AUTOEWALUACYJNY
KARTA SAMOCENY STUDENTA PO ODBYCIU PRAKTYKI
PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ**

Imię i nazwisko studenta/-ki:

.....

Nazwa placówki, w której odbywała się praktyka:

.....

Proszę zaznaczyć (x), w jakim stopniu osiągnął/a Pan/i zakładane efekty uczenia się:

0	brak możliwości oceny
1	w bardzo małym stopniu
2	w dostatecznym stopniu
3	w dużym stopniu

Lp.		0	1	2	3
1.	Czy praktykant/-ka zapoznał/-a się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka była odbywana, w szczególności realizowanymi przez nią zadaniami dydaktycznymi i wychowawczymi, sposobem funkcjonowania, organizacją pracy, pracownikami, uczestnikami procesów pedagogicznych oraz prowadzoną dokumentacją?				
2.	Czy praktykant/-ka miał/-a okazję obserwować:				
a)	czynności podejmowane przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji/zajęć oraz aktywności uczniów;				
b)	interakcje dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcje między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji/zajęć;				
c)	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie/grupie, ich prawidłowości i zakłócenia;				
d)	sposoby aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów;				
e)	dynamikę i klimat społeczny grupy, role pełnione przez uczniów, zachowania i postawy uczniów;				
f)	funkcjonowanie i aktywność w czasie lekcji/zajęć poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych;				
g)	działania podejmowane przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny;				

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
Podpis

OCENA PRAKTYKI

Zaświadczenie o odbyciu praktyk (ocena opiekuna)	
Portfolio	
Ewaluacja ustna	
Ocena końcowa	